

Tajni kupac u procesu uvođenja eura u RH 2022.

20. LISTOPAD

Razvojna organizacija zaštite potrošača

Autor: Gordana Lukić

IZVJEŠĆE ZA RUJAN

Opisni dio izvješća za rujan 2022.godine

SADRŽAJ

1. Uvodni tekst voditelja projekta.....	3
2. Popis subjekata koje obuhvaća projekt.....	4
3. Popis proizvoda i usluga koje su obuhvaćene projektom.....	6
4. Popis proizvoda i usluga čija cijena je u porastu.....	8
5. Popis proizvoda i usluga na akciji u rujnu.....	11
6. Popis proizvoda čija cijena je u padu ili je zamrznuta.....	11
7. Popis subjekata koji su na listi nepravilnosti u rujnu.....	13
8. Etički kodeks u rujnu.....	14
9. Ostale informacije.....	15

Projekt „Tajni kupac u procesu uvođenja eura u Republiku Hrvatsku“ u potpunosti je financiran od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

Projekt se provodi od 01.08.2022. godine do 31.12.2022. godine

Uvodni tekst voditelja projekta

Završio je i rujan, prvi mjesec u kojem smo u sklopu projekta Tajni kupac bilježili cijene u kunama i u eurima. Proveli smo i provjeru pridržavanja načela etičkog kodeksa za subjekte koji su se upisali u Etički kodeks a djeluju na području županija u kojima provodimo natječaj.

Rujanski popis predstavljao je novi izazov za naše izvoditelje, ponajviše zbog toga jer je trebalo pratiti više stavki nego prošli mjesec kad još nije bilo obveze dvojnog iskazivanja cijena. Dalo se vidjeti i doživjeti svega i svačega, od zabrane slikanja do tjeranja izvođača iz prodajnog mjesta pa i ne pružanja informacija o cijeni usluge kada ona nije bila istaknuta na cjeniku. Sposobnost, snalažljivost i dobra namjera naših izvoditelja ipak je polučila rezultatom pa su na kraju postigli suradnju sa svim subjektima na našem popisu. Vjerujemo da je to najviše za njihovo dobro, obzirom da se informacije o projektu objavljuju javno, svima je ljepše pročitati pohvalu o sebi nego kritiku.

U rujnu smo primijetili porast cijena na nekim proizvodima i uslugama u odnosu na kolovoz, nekim proizvodima cijena je pala dok ima i proizvoda po akcijskim cijenama. Moramo pohvaliti subjekte s našeg popisa, svi se uredno pridržavaju odluke Vlade o zamrzavanju cijena za određene proizvode (koje imamo na popisu za praćenje). Za neke je to značilo da moraju sniziti cijene dok je nekima dalo prostora da ipak malo i podignu cijenu.

Također smo primijetili, početkom mjeseca, da nekih uobičajenih i svakodnevnih proizvoda duži period nije bilo na policama što smatramo da je rezultat najave poskupljenja pa su potrošači požurili napraviti zalihe.

Nažalost neki od praćenih uslužnih objekata nisu ozbiljno shvatili obvezu dvojnog iskazivanja od 05.rujna i nisu na svojim cjenicima prikazali cijene u kunama i eurima pa su se našli na listi nepravilnosti. No to ne znači da spomenuto ne mogu ispraviti za idući mjesec.

Što se tiče etičkog kodeksa, subjekti koje smo ovaj mjesec provjerili svi su zaslužili pohvale na provjerenim načelima.

U nastavku izvješća donosimo vam detaljnije pojašnjenje uz grafičke prikaze za ugodnije čitanje.

Popis subjekata koje obuhvaća projekt

Kao što smo već ranije pisali projekt provodimo u četiri županije, Varaždinskoj, Karlovačkoj, Sisačko moslavačkoj i Požeško slavonskoj. Mjesta koja obuhvaćamo su:

Varaždinska županija: gradovi Varaždin, Ivanec i Ludbreg te naselje Turčin u općini Gornji Knežinec

Karlovačka županija: grad Karlovac

Sisačko moslavačka županija: gradovi Kutina, Novska i Popovača

Požeško slavonska županija: gradovi Požega, Pleternica i Velika

Subjekti koje pratimo na spomenutim područjima su:

Varaždinska županija:

KTC super market Varaždin	Gospodarska 3, 42000 Varaždin
Lidl Varaždin	Gospodarska 54, 42000 Varaždin
Pekara Klas d.o.o.Turčin	Kolodvorska bb, 42204Turčin
Ljekarna Salus, Turčin	Kolodvorska bb, 42204Turčin
Lidl Ivanec	Ivana Gorana Kovačića 18, 42240Ivanec
Plodine Ludbreg	Gospodarska 12, 42230Ludbreg
Spar Ludbreg	Rudolfa Fizira 3, 42230Ludbreg
Frizerski studio Evita	Đure Sudete 7, 42000 Varaždin
Fitness centar Kinezis	Matije Gupca 21, 42 000 Varaždin
Caffe bar Perla, Peti okus d.o.o.	Frana Supila 50b, 42000 Varaždin
Kemijska čistionica Horvat	Petra Krešimira IV 30, 42000 Varaždin
Raiffeisen bank d.d. poslovnica Varaždin	Zagrebačka 13, 42000 Varaždin
Restoran Santa Maria	Optujski odvojak 12, 42000 Varaždin
Puževa kućica j.d.o.o.	Mirka Maleza 14, 42240 Ivanec

Karlovačka županija:

„KTC“	Senjska ulica 118, 47000 Karlovac
„Gavranović“	Primorska ulica 5, 47 000 Karlovac
„Interspar“	Kralja Petra Krešimira IV 10, 47 000 Karlovac
Restoran „Vami“	Ul. Andrije Hebranga 17, 47 000 Karlovac

Frizerski salon „Stil“

Trg Josipa Broza 2, 47 000 Karlovac

Sisačko moslavačka županija:

Ljekarna Nives Miloš,

Trg Kralja Tomislava 9, 44320

Kutina Kaufland

Ul. Kneza Ljudevita Posavskog 32, 44320 Kutina

Lonia trgovina d.o.o.

Kolodvorska 19, 44320 Kutina

Frizerski salon Donna

Ulica Andrije Hebranga 24, 44320 Kutina

Hotel Kutina

Dubrovačka 4, 44320 Kutina

Studenac d.o.o.

Ulica Kralja Tomislava 42, 44330 Kutina

Spar Popovača

Kutinska ulica 16, 44317 Popovača

Konzum plus d.o.o.

Sisačka 1, 44317 Popovača

Restoran San Luca, vl. Milorad Grbić Kralja Tomislava 61, 44330 Novska

Požeško slavonska županija:

Pizzerija Mama Mia,

Sv. Florijana 17 Požega

Zagrebačka banka,

Trg Sv. Trojstva 20 Požega

Obrt Safari, kemijska čistiona,

Ul.dr.F. Tuđmana 19 Požega

Sanja i Vlasta, frizerski salon,

Primorska 43 Požega

Fitness klub Play,

Miroslava Kraljevića 7 Požega

Ljekarna Vukoja,

Osječka 62 Požega (ljekarna)

Lidl,

Industrijska 16a Požega

Plodine,

Osječka 62 Požega

Kaufland,

Njemačka 40 Požega

DM,

Mesnička 5 Požega

Boso,

Orljavaska 46 Požega

Spar,

Ivana Šveara 1 Pleternica

NTL Pleternica,

Ivana Šveara 47 Pleternica

Konzum,

Franje Tuđmana 24 Velika

NTL Velika,

Trg bana Jelačića bb Velika

Popis proizvoda i usluga koje su obuhvaćene popisom

Popis nije proizvoljan, odredilo ga je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja prilikom sklapanja ugovora o dodjeli sredstava. Određena je vrsta i količina proizvoda/usluge dok proizvođača ili vršitelja usluge sami biramo no jednom kad odaberemo više se ne mijenja, do kraja projekta ostane isti osim u slučaju kada se proizvod povuče iz prodaje ili se subjekt ugasi.

Red.br.	<i>naziv proizvoda</i>	<i>količina</i>
KRUH I PROIZVODI OD ŽITARICA		
1.	Bijela riža	1 kg
2.	Pšenično brašno, bijelo	1 kg
3.	Kruh od pšeničnog brašna, bijeli	500g
4.	Pšenična krupica (gris), obična	200g
5.	Pecivo, svježe	kom
6.	Tjestenina	400-500g
MESO I MESNE PRERAĐEVINE		
7.	Junetina s kostima	1 kg
8.	Svinjetina bez kosti, but	1 kg
9.	Pile	1 kg
10.	Posebna salama, bez dodataka	1 kg
11.	Slanina, suha	1 kg
12.	Pašteta, bez dodataka	90-100g
13.	Sardine u ulju, bez dodataka	100-120g
MLIJEKO, SIR I JAJA		
14.	Mlijeko, svježe	1 l
15.	Jogurt, obični, čašica	180g
16.	Sir, polutvrđi	1 kg
17.	Kokošja jaja	10 kom
18.	Maslac	250g
19.	Jestivo ulje, suncokretovo	1l
VOĆE		
20.	Jabuke	1 kg
21.	Banane	1 kg
POVRĆE		
22.	Grah, suhi	1 kg
23.	Crveni luk	1 kg
24.	Mrkva	1 kg
25.	Slatko zelje	1 kg
26.	Šampinjoni	500g
27.	Krumpir	1 kg
OSTALI PREHRAMBENI PROIZVODI		
28.	Čips, vrećica	140-150g

29.	Šećer, kristal	1 kg
30.	Mliječna čokolada bez dodataka	80-100g
31.	Napolitanke	350-500g
32.	Kuhinjska sol	1 kg
33.	Kava, mljevena, s kofeinom	250g
34.	Čaj, filter-vrećice, kutija	20 filter vrećica
PIĆA		
35.	Mineralna gazirana voda, plastična boca	1,5l
36.	Prirodni voćni sok, naranča	1l
37.	Gazirani bezalkoholni napitak	2l
38.	Svijetlo pivo, u boci	0,5l
39.	Vino, bijelo	0,7-1l
KOZMETIKA I PROIZVODI ZA KUĆANSTVO		
40.	Deterdžent za strojno pranje rublja, u prahu	1.1-1.5kg
41.	Tekući deterdžent za ručno pranje posuđa	0,45-0,5l
42.	Pasta za zube, tuba	75ml
USLUGE		
43.	Muško šišanje, bez pranja kose	-
44.	Žensko šišanje, pranje kose i fen frizura	-
45.	Usluga pedikera	-
46.	Naknada za vođenje tekućeg računa	-
47.	Kemijsko čišćenje košulja	-
ZDRAVLJE		
48.	Sirup za ublažavanje kašlja, za odrasle	100-200ml
49.	Tablete za snižavanje tjelesne temperature (500mg)	kutija
REKREACIJA I KULTURA		
50.	Teretana, mjesečna članarina	-
RESTORANI I HOTELI		
51.	Bečki odrezak (s prilogom)	porcija
52.	Goveđa juha	porcija
53.	Kava, espresso	šalica
54.	Voćni sok	2dcl
55.	Pizza, miješana	kom

Popis proizvoda i usluga čija cijena je u rujnu u porastu

Uspoređujući početne cijene popisane u kolovozu sa prikupljenim cijenama u rujnu, uočili smo porast cijena za neke od kontroliranih proizvoda. Takva situacija se predviđala još u proljeće i nažalost se ostvarila. Da li je uzrok tome opće povećanje cijene energenata ili se ipak koristi uvođenje eura kao kamuflaža, teško je odrediti.

Porast cijena uočen je kod sljedećih subjekata:

U Ludbregu: Plodine

U Varaždinu: Lidl, KTC,

U Ivancu: Lidl

U Turčinu: Ljekarna Salus

U Karlovcu: KTC, Interspar, Frizerski salon Stil

U Popovači: Konzum

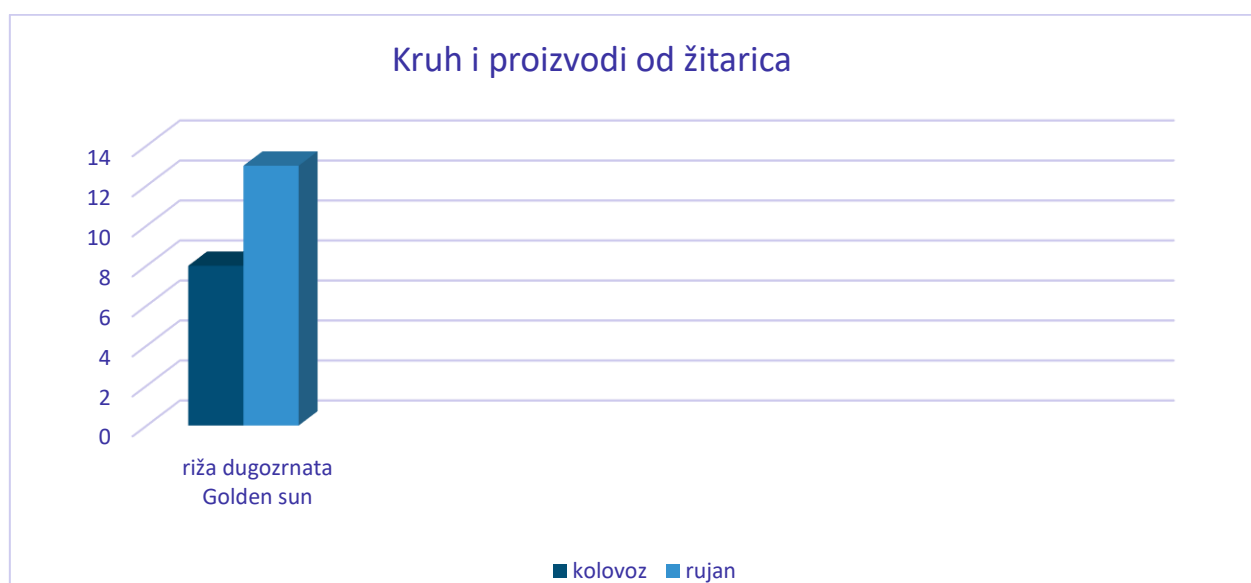
U Novskoj: Studenac

U Kutini: Lonia robna kuća

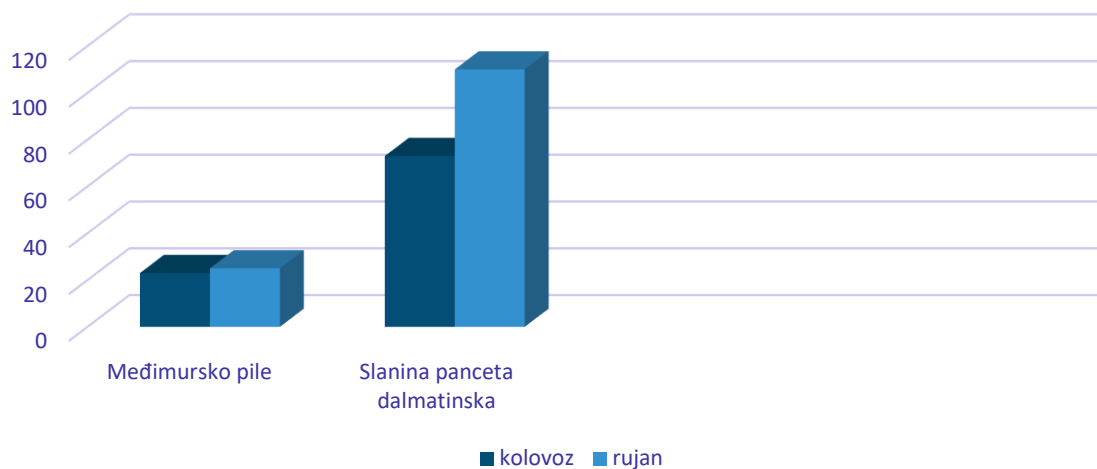
U Požegi: Plodine, Lidl, Boso

U Velikoj: Konzum, NTL

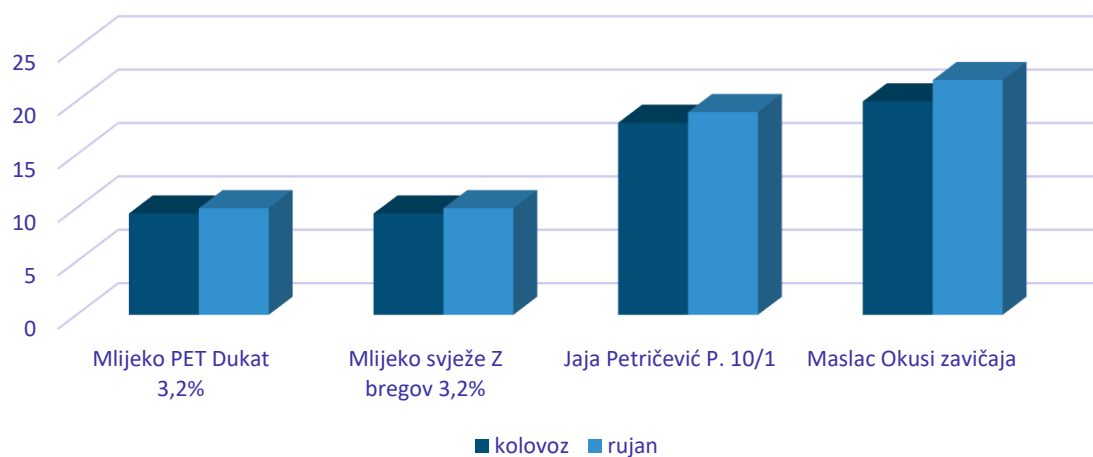
U Pleternici: Spar supermarket

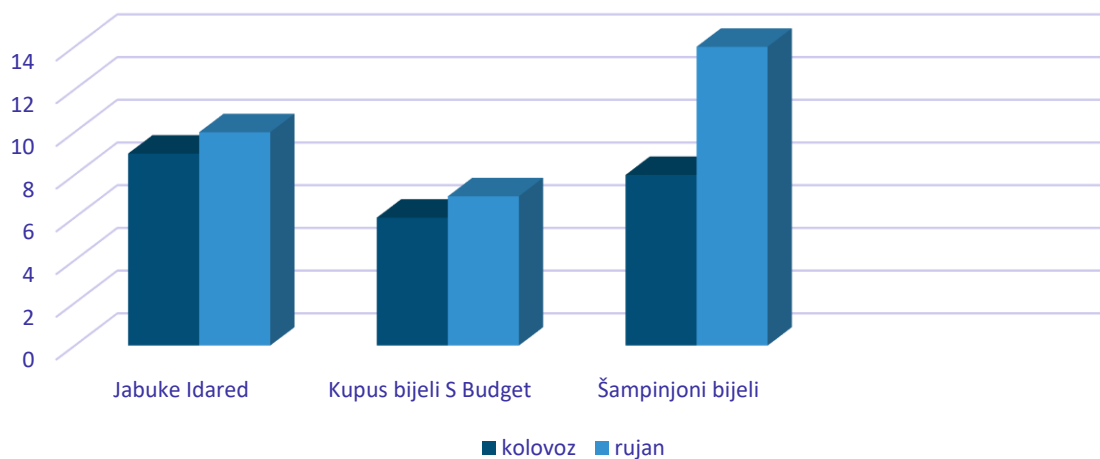
Meso i mesne prerađevine

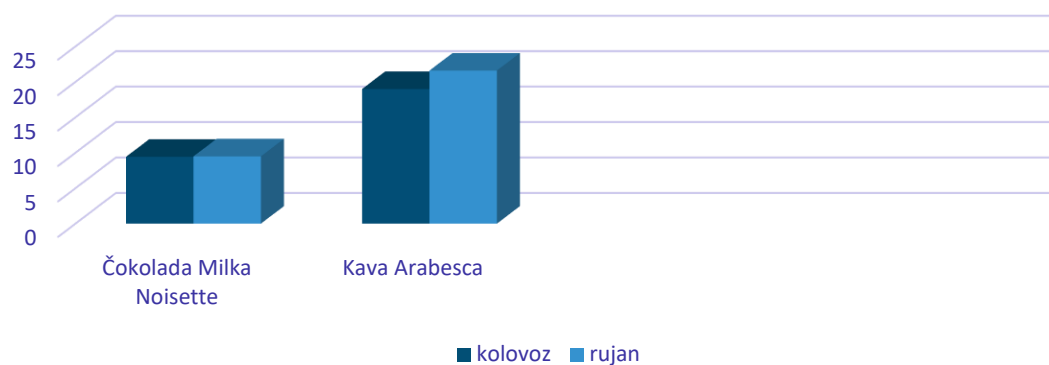
Mlijeko, sir i jaja

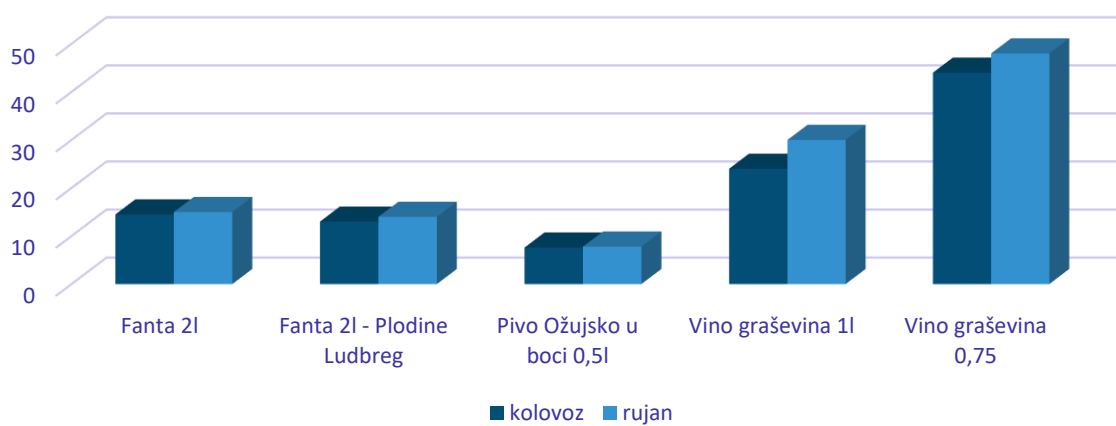
Voće i povrće

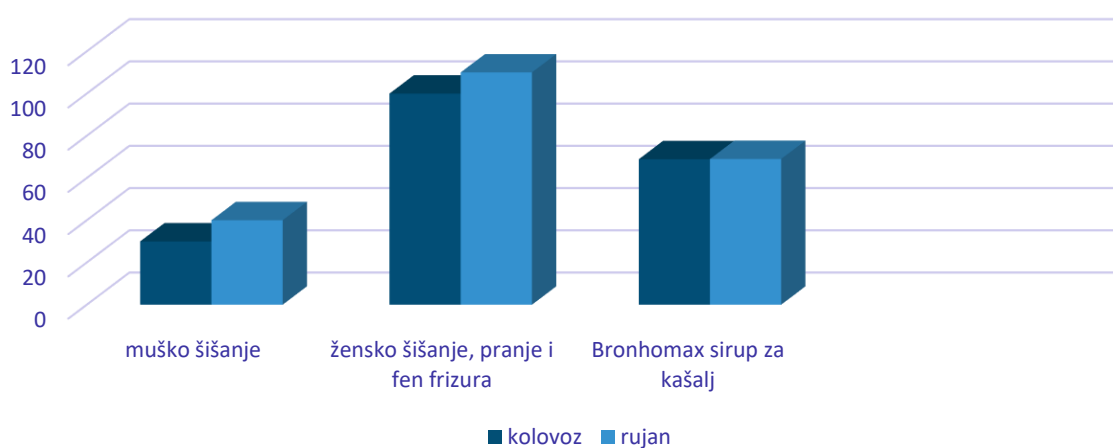
Ostali prehrambeni proizvodi

Pića

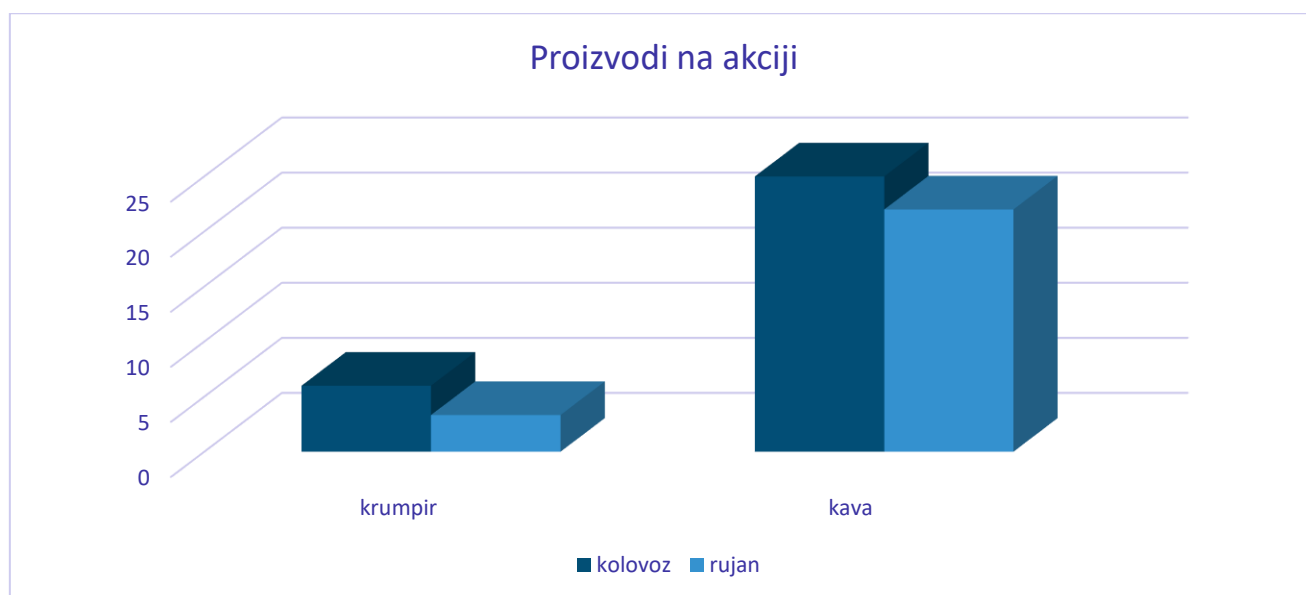
Usluge, zdravlje

Popis proizvoda na akciji

U rujnu ste po akcijskoj cijeni mogli kupiti:

- krumpir u rinfuzi, Lidl Požega, čija redovna cijena je u kolovozu iznosila 5,99 kuna a rujanska akcijska cijena je 3,33 kuna odnosno 0,44 eura
- kavu Franck jubilaranu 250g, Konzum Velika, redovna cijena u kolovozu iznosila je 24,99 kuna a rujanska akcijska cijena je 21.99 kuna odnosno 2,92 eura.

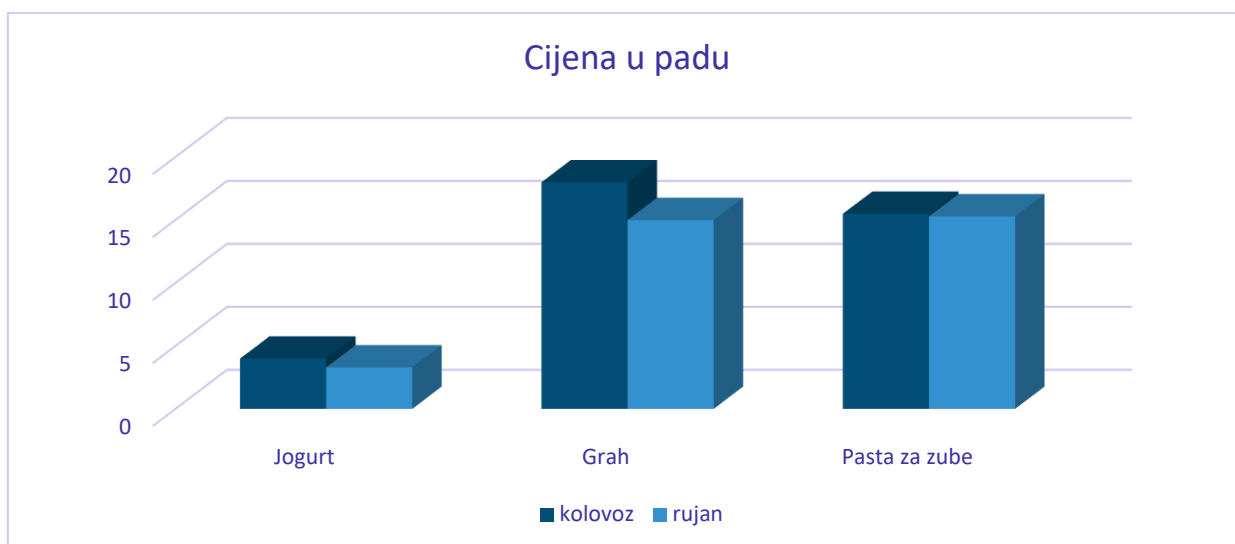
Popis proizvoda čija cijena je u padu ili je zamrznuta

Nekim proizvodima s naše liste cijena je niža nego u kolovozu, s time da proizvod nije na akciji, što nas veseli dok je ostalim proizvodima cijena u padu isključivo zbog Vladine Odluke o zamrzavanju cijena. Za neke proizvode bilo je potrebno cijenu sniziti kako bi se Odluka ispoštovala dok su neki imali mogućnost čak i poviciti cijenu i još uvijek se zadržati u propisani okvirima.

Cijena u padu:

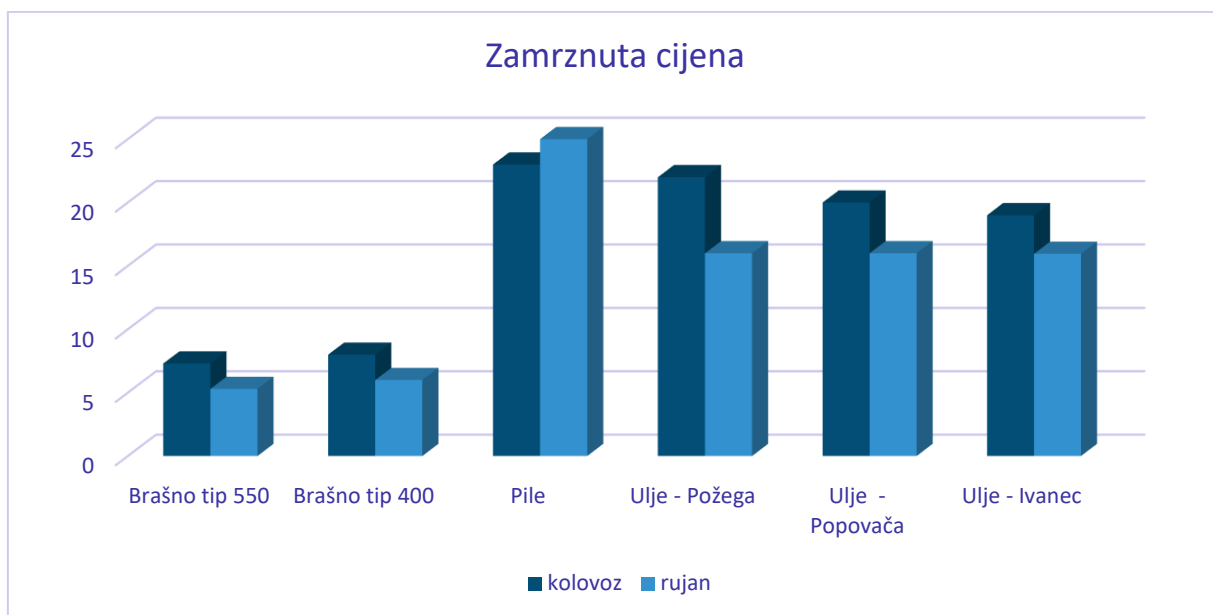
- Dukat tekući jogurt 2,8% masnoće 180g, Plodine Požega, pojeftinio je za 0,70 lipa u odnosu na kolovoz kada mu je cijena bila 3,99 kuna pa u rujnu košta 3,29 kuna odnosno 0,44 eura

- Grah u rinfuzi, Kaufland Požega, pojeftinio je za 3,00 kuna u odnosu na kolovoz kada mu je cijena bila 17,99 kuna pa u rujnu košta 14,99 kuna odnosno 1,99 eura
- Plidenta super fresh pasta za zube 75 ml, Studenac market Novska, u kolovozu je koštala 15,49 kuna dok u rujnu košta 15,29 kuna odnosno 2,03 eura što je smanjenje cijene za 0,20 lpa

Zamrznuta cijena:

- Brašno tip 550 glatko Belbake 1kg, Lidl Požega, čija cijena u kolovozu je iznosila 7,29 kuna dok se u rujnu spustila na 5,29 kuna odnosno 0,70 eura
- Pšenično bijelo za kolače tip 400, Lonia Kutina, cijena u kolovozu je bila 7,99 kuna, u rujnu se spustila na 5,99 kuna odnosno 0,80 eura
- Cijelo pile (međimursko pile), KTC Varaždin, poskupilo je za 2,00 kuna u odnosu na cijenu u kolovozu koja je bila 22,99 kuna no još uvijek je u propisanim okvirima tj. 24,99 kuna odnosno 3,32 eura
- Ulje suncokretovo Zvijezda, Boso d.o.o. Požega, jeftinije je za 6,00 kuna i košta 15,99 kuna odnosno 2,12 eura
- Ulje suncokretovo Zvijezda, Konzum plus Popovača, jeftinije je za 4,00 kune i košta 15,99 kuna odnosno 2,12 eura
- Ulje suncokretovo Vita d'or, Lidl Ivanec, jeftinije je za 3,04 kune i košta u rujnu 15,95 kuna odnosno 2,12 eura

Popis subjekata koji su na listi nepravilnosti u rujnu

Poslovni subjekt se može naći na listi nepravilnosti ako se utvrdi da nema istaknut ili ima pogrešno prikazan tečaj konverzije na vidljivom mjestu, da pogrešno preračunava i zaokružuje cijene iz kune u euro, da ne iskazuje cijene u kunama i eurima ili da neopravdano povećava cijene.

U našem slučaju dva ugostiteljska objekta, nažalost, našla su se na listi nepravilnosti za rujnu.

1. Pizzeria Mama Mia, Svetog Florijana 17, Požega
2. Restoran San Luca, Kralja Tomislava 61, Novska

Nepravilnost koja je uočena je nepoštivanje iskazivanja cijena u kunama i eurima na jelovnicima u njihovim ugostiteljskim objektima. Unatoč tome smatramo da potrošači nisu oštećeni obzirom da se još uvijek plaća u kunama. Vlasnici ugostiteljskih objekata su upozoreni na obvezu koja je nastupila od 05.09.2022. godine te se nadamo da će već prilikom idućeg popisa sve biti ispravno prikazano.

Etički kodeks u rujnu

Svaki poslovni subjekt može se upisati u Etički kodeks te time dati do znanja da poštuje kupca i načela poštene poslovne prakse te da uvođenje eura neće zloupotrijebiti u svoju korist.

Svaka fizička ili pravna osoba može u aplikaciji Etički kodeks pronaći poslovni subjekt koji se upisao i za njega tamo upisati pohvalu ili pritužbu. Svi unosi su javni pa tako možete i samo pregledavati aplikaciju bez da morate bilo što unijeti.

Rozp je u rujnu provjerio pridržavanje načela etičkog kodeksa kod 17 poslovnih subjekata te prekršaji kod njih nisu utvrđeni. U nastavku možete vidjeti koji su to subjekti a na naslovnici web stranice u rubrici etički kodeks – mjesečni izvještaji možete pogledati detalje.

Red.br.	Naziv poslovnog subjekta
1	Konzum plus d.o.o., Sisačka 1, Popovača
2	Kaufland Hrvatska k.d., ul. Kneza Ljudevita Posavskog 32, Kutina
3	Lonia trgovina d.o.o., Kolodvorska 19, Kutina
4	NTL d.o.o., poslovnica Gavranović, Primorska ul.5, Karlovac
5	Spar Hrvatska d.o.o., Kralja Petra Krešimira IV 10, Karlovac
6	KTC d.d., Senjska ulica 118, Karlovac
7	Kaufland Hrvatska k.d., Njemačka 40, Požega
8	Plodine d.d., Osječka 62, Požega
9	DM – drogerie markt d.o.o., Mesnička 5, Požega
10	NTL d.o.o., Trg bana Jelačića bb, Velika
11	NTL d.o.o., Ivana Šveara 47, Pleternica
12	Lidl d.o.o. k.d., Industrijska 16a, Požega
13	Spar Hrvatska d.o.o., Ivana Šveara 1, Pleternica
14	Spar Hrvatska d.o.o., Rudolfa Fizira 3, Ludbreg
15	Lidl d.o.o. k.d., Ivana Gorana Kovačića 18, Ivanec
16	Vet. Ambulanta Luna d.o.o., Trg Matije Gupca 48, Varaždin
17	KTC d.d., Gospodarska 3, Varaždin

Ostale informacije

Sve informacije vezane uz euro možete pronaći na našoj stranici na naslovnici www.euro.rozp.hr , također možete pronaći informacije na stranicama www.euro.hr .

Uočene nepravilnosti možete prijaviti putem online obrasca na:

<http://www.euro.rozp.hr/index.php/prijava-nepravinosti>

ili putem telefona 095/536 98 02 Ponedjeljak, srijeda, petak od 09.00 – 12,00; Utorak, četvrtak od 14,00 - 17,00; Prva subota u mjesecu od 9,00 – 11,00

ili maila: euro@rozp.hr

Upis u etički kodeks ili unos pohvale ili pritužbe možete izvršiti na:

<https://etickikodeks.mingor.gov.hr/#!/app/home>